

Redactiunea

se afla in

Strat'a tragatorului

(Lövész-utca), Nr. 5.

Scrisorile nefrancate nu se primescu decâtu numai de la correspondintii regulari ai „Federatiunii“ Scrisorile anonime nu se publica. Articlii trimisi si nepublicati se voru arde si numai la cerere expresa se returna.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, ommercialu si economicu.

Appare Joui-a s Dominec'a.

Prețulu de Prenumeratiune:
 Pre trei lune 3 fl. v. a.
 Pre siesse lune 5 „ „ „
 Pre annulu intregu 10 „ „ „

Pentru Romani'a:
 Pre an. intregu 30 Fr. = 30 Lei n.
 Pre 6 lune 16 „ = 16 „ „
 Pre 3 — 8 „ = 8 „ „

Pentru Insertiuni:
 10 cr. de linia, si 30 cr. tacs'a timbrale pentru fiesce-care publicatiune separatu. In loculu deschisu 20 cr. de linia.
 Unu esemplariu costa 10 cr.

B.-Pest'a, 14/26. Jul. 1873.

Lips'a de lucruri mai momentose la noi acasa este mare, si apoi cestiunile cari taia mai aduncu in viet'a nationala-politica sunt multu mai ponderose, de catu ca se ne appucamu a le mai suleva si trat'a in aceste momente candu letargia si indifferentismulu cellu mai crassu se manifesta in modu asiè de batatoriu la ochi; — pentru aceea de asta-data vomu occup'a pucinu de mam'a Italia, de nou'a fase o politicee salle.

Ministeriulu Lanza-Sella a cadutu si in loculu lui a venitu cabinetulu Minchetti. Acesta schimbare a datu si referintieloru Italiei c'atra poterile esterne, in forma cu totulu noua. Spre a ne potè orient'a in privint'a naturei acestoru referintie, trebuie ca se facemu in scurte lineamente istoriculu politicee italiane de la marele Cavour incoce.

De candu nai'a statulu italianu a capatu din man'a poternica a intelleptului si conducatorulu Cavour, de atunci s'a aruncata si manata de valori contrarie de la unu tiermure la altulu. Fia-care statulu teneru are trebuint'a de unu spriginu tare spre a nu-si perde ecuilibriulu. Acestu spriginu Cavour l'a cautatu si afflatu in Franci'a. Inca in unu marele revolutiuni armatele franceze erau salutate si primite prepamenentulu italianu cu cea mai mare bucuria; inca atunci poporulu italianu consider'a pre francesi de eliberatori si salvatori; in sepe dupa ce nepotulu marelui Napoleonu, prin mediolocirea energica si intellept'a la Cavour, redica in annulu 1859. pre poporulu italianu la rangulu poporeloru libere si independente, amicitia si bun'a intellegere intre Franci'a si poporulu italianu ajunse la culme; dovada sunt luptele de la Magenta si Solferino.

Legaturele de sange, remeniscintiele pretioase istorice, detorint'a de recunoscintia, in fine identitatea de interesse — tote aceste pareau a crea intre Franci'a si Itali'a una intimitate durabile. Din nefericire inse acesta intimitate nu s'a bucuratu de lunga durata. Napoleonu a inceputu a se rec'i si a se port'a cu mare reserva facia cu ultimele consecintie logice alle principiulu nationalu promovatu de ellu cu sabi'a si penn'a. Acelle urmari logice, acelle aspiratiuni alle Italiei, culminau in annessarea ultimei remasitie a potestatii lumesci a papii si in proclamarea Romei de capitale a Italiei unite. Din acesta cauza relatiunile reciproci au inceputu a lua alta forma; cabinetulu italianu s'a emancipatu cu totulu de cellu din Tuillerie, si a intratu in negociauni cu prussacii, contribuindu astfelu, de si numai indirectu, la appunerea gloriei Napoleonidiloru si la caderea Franciiei.

Errorea lui Napoleonu, ca s'a oppus si a impeditu implinirea faseloru

ultime alle processulu politicu-nationalu inauguratu de ellu, a fostu folosita in Berlinu cu multa istetime. Acesta errore a provocatu aliantia italiana-prussiana, si acestei aliantie Itali'a are d'a multiumi, ca si-a recapatatu Venetia si a pusu man'a pre urbea eterna Rom'a, era Prussia. ca a batatu pre Austri'a si Franci'a si a ajunsu acolo, unde se afla acum.

Marea nenorocire, grandios'a caldere a Franciiei pare a resuscitata era-si simpatihiele poporulu italianu pentru cellu francesu, inse politic'a ambigua a lui Thiers si mai vertosu politic'a militara-clericala a cabinetulu francesu actualu, nabusisese aceste simpatie si nu le lasa a se desvolta pre callea loru naturala, carea va avè se duca la restaurarea intimitatii de mai inainte.

Cu tote aceste inse cei mai multi membri ai noulu cabinetu italianu paru a fi resoluti se rumpu legaturele cu Prussia si se se appropia era-si de Franci'a, din care cauza marea conona prussesca s'a si grabitu a admonia pre noulu cabinetu italianu, inse acestu-a inca n'a intardiatu a declara, ca aliantia de mai nainte d'intre Itali'a si Germani'a a fostu numai o legatura inchiata intre doue statulu suverane, dar nici decatu stipulatiunea vasalitati Italiei facia cu Germani'a. Acesta declaratiune fu intempinata cu bucuria din partea intregi presse italiane independente. Potemu deci se speramu, ca cu inctulu intimitate intre aceste doue statulu consangene se va restabilu in currendu.

Despre implereea scaunulu metropolitaniu gr. ori. d'in Bucovina.

De vre-o cate-va ori se cetea in foiele publice ca pentru vacanta episcopia d'in Bucovina aru fi designatu D. arcimandritu Bendella. Dupa alta versiune, combinatiunea de mai susu n'aru fi addeverata, ci ca desemnatulu pentru acestu postu distinsu si de importantia pentru relatiunile politice alle Bucovinei, aru fi actualele arcimandritu conducatoriu, D. Blazeviz. D. Blazeviz este cellu mai cultu, cellu mai bunu preutu allu Bucovinei, si pana asta-di s'a abstientu de la miscarile politice, intrebuintandu multifaria sa activitate literaria spre redicarea intelectuala si morala a Bucovinei. Afara d'acesta Dlu Blazeviz se bucura si la preutime si la seculari de cea mai buna reputatiune. Inse culmea bunulu este ca D. Blazeviz n'are consagenu in cleru, pre cum a avutu Hackmanu, si are arcim. Bendella; prin numirea D. Blazeviz infricosiat'a manipulatiune provenita d'in nepotismulu besericescu ce in Bucovina infloresce, va fi ajunsu la finitulu ei. Acesta allegere se pote considera unu mare norocu si e prim'a stea lucitoria pentru salutea Bucovinei. Aceste apreciaru le impartiesce unu coresp. allu diuariulu „Wanderer“.

Metropoli'a veduvita a Romaniloru greco-orientali.

V.

Din cele ce le-amu enumeratu pana acum'a despre agendele consistoriulu metropolitaniu in privint'a conchiamarii si allegerii membriloru congressulu, urmaza de sine, ca in hartile convocatore (circulariu) indreptande c'atra consistoriile eparchiale, si in jurnalulu, ce servece de regula pentru publicarea acteloru metropolitane, trebuie se fie indicatu apriatu, ca allegerea de deputati la acestu congressu se escrie pretotindene numai pentru locurile vacante, (unde adeca deputatulu alesu in annulu 1870. a abdisu, a moritu seu nu s'a verificatu), si afara de acest'a in archidiecea inca pentru 30. de deputati noi.

Acest'a este de lipsa a se spune apriatu mai vertosu spre a se incungura confusiunea, ce aru produce in diferitele diecese explicarea diferita a statutulu org. cu unu cuventu: spre a se potè efectui alegerele dupa unulu si acela-si principiu.

Afara de cele mai nainte enumerate Consistoriulu Metropolitanu mai are detorintia in un'a dintre siedintiele salle a allegere pre Commissariulu Metropolitanu, care la actulu de allegere alu Metropolitanulu duce presidiulu in siedintiele congressulu.

Cu ce nota se falesu de Commissariulu Metropolitanu, ore numai preotu ori si mirenu? ore numai din sinulu consistoriulu metropolitaniu ori d'ora si alta persona binemeritata? ore numai din Archidiecea ori si din celledalte diecese? in urma: ore numai deputatu ori si altulu, care nu e membrulu congressulu? Sunt intreburi, cari in statutulu org. nu sunt resolute.

Nu suferè idoela, ca Episcopulu celu mai betranu, care „Se de vacante“ a Metropolitanulu are se duca presidiulu in consistoriulu Metropolitanu, nu se pote privi de Commissariulu naturalu (quasi ex officio) a Congressulu alegatoriu de Metropolitu, deorece dupa statutulu org. acestu Commissariu trebuie se fie „esmisu din partea Consistoriulu Metropolitanu“ prin ce inse nici din departe nu este eschisa esmitterea cellu mai betranu Episcopu de Commissariu.

Incatu acum pentru celledalte intreburi, noi tienemu, ca de Commissariulu la congressulu alegatoriu de Metropolitu pote fi esmisu din partea Consistoriulu ori care romanu de confessiunea gr. orientala, daca acela este majorenu, de sine stata toriu, nepetatu si implinesce detorintiele salle c'atra biserica si se tiene de Metropoli'a gr. or. romana din Ungaria si Transilvania. Acela deci pote se fia din tagm'a preotiesca ori mirenesca, dintre Assessorii Consistoriali ori, neassessori din intregulu teritoriu allu Metropolitanu, deorece statutulu org. vorbesce numai in generalu despre „esmitterea unu Commissariu“.

Daca intentiunea era, ca acestu commissariu se fia episcopu, preotu, mirenu, deputatu, ori assessoru consistorialu: atuncea in statutu acest'a se spune apriatu intocmai precum spune d. e. §. 91. lit. c., cumca „Consistoriulu diecesanu denumesce pentru fiecare cercu electoralu cate doi

Commissari consistoriali, adeca pentru preoti unulu din cleru, era pentru mireni unulu din mireni“. La esmitterea Commissariulu pentru congressulu electivu inse statutulu nu face nici cea mai mica deosebire intre credinciosii bisericee gr. or. din ce urmaza de sine, ca Consistoriulu Metropolitanu la esmitterea desu pomenitulu Commissariu are man'a libera si numai atat'a se recere, ca Commissariulu se fie esmisu deadreptulu „din partea Consistoriulu Metropolitanu“, si nu din partea Congressulu cu atat'u mai putien din partea guvernulu.

Altcum noi acestei cestiuni numai intru atat'a attribuimu ore-si care insenmetate incatu din passagiulu mai susu atinsu allu statutulu, unde se vorbesce despre esmitterea unu Commissariu la Congressu, se vede apriatu si este fara tota indoela ca guvernulu precum atinseramu in articoliu nostri de mai nainte, n'are nici unu dreptu a tramite la Congressulu romaniloru gr. or. atare Commissariu cu functiune seu insarcinare officiosa mai lata ori mai restrinsa.

Trecemu acuma la regulele, ce dupa statutulu org. (§. 157.) sunt a se observa cu cea mai mare rigurositate la allegerea Metropolitanulu.

Aceste sunt urmatoriele:

1) In preser'a dilei de alegere 1-2 ore dupa amedia-di membrii congressulu se conduna in biserica, pre tramitu o deputatiune la Commissariu esmisu din partea Consistoriulu metropolitaniu, care pre acestu timpulu are a se afla in resiedint'a Metropolitana, spre a-lu invita la adunarea premergatore. Dupa ce acest'a s'a infacisiatu, cetesce actele despre repausarea Metropolitanulu si despre convocarea Congressulu spre alegerea unu nou Metropolitanu, cu aceea provocare ca pre diu'a urmatore la 9 ore fie-care membru se aduca cu sine o siedula, pre care se fia scrisu numele acelu-a, pre care lu doresce a se alege de Metropolitu.

Dupa finirea acestu actu pregatitoriu se tiene priveghiare dupa tipiculu Rosalielor.

2) In diu'a urmatore la 9 ore se aduna toti membrii alegatori in biserica, se invita Commissariulu Congressulu, care, dupa invocarea spiritulu santu ocupa presidiulu si deschide siedint'a cu o cuventare potrivita actulu de alegere, la care raspunde unu membru congressualu designatu spre aceea.

Din cine are se fie designatu acestu oratoriu? statutulu nu ni spune. Noi credemu, ca are se fie designatu prin Congressu, in siedintia secreta si inca in preser'a alegerei, ca astfelu oratoriulu se se pota si prepara in catu-va cu responsulu la cuventarea de deschidere a Commissariulu. Procedur'a acesta nise pare a fi practica si coresponditore.

3) Commissariulu dupa acest'a provoca pre cei mai teneri membri a ocupa interimalu locurile de notari, apoi se purcede la verificarea membriloru, allegerea notariloru si a trei scrutatori in sensulu regulamentulu pentru afacerile interne alle Congressulu.

4) Daca ori din Archidiecea de o parte, ori din eparchiele suffragane de alta parte s'aru areta mai multi deputati alegatori, decatu jumetate: atunci prin sorte se scotu de la votare din partea precumpentore atati'a membri, cati sunt

de lipsa spre a se sustiené paritatea ambelor parti.

Daca d. e. dintre 60 deputati ai Arhidiecesei numai 50 s'au infatisiatu si verificatu prin Congressu, é'ra dintre ceia-lalti 60 deputati ai ambelor diecese (Aradu si Caransebesiu) 54.: atuncia pentru sustinerea perfecte paritatii trebuie sè se elimineze prin tragerea sortiloru 4 deputati dintre acesti din urma ca si de un'a si de alt'a parte sè fie numai câte 50 deputati alegatori.

In acestu casu noi mergemu si mai departe cu ide'a de paritate si dicemu, cà daca d'ntre deputatii Aradului si ai Caransebesiului sunt a se scôte 4. insi : este cu calle si cu dreptu, ca numerulu de 4. inca sè fia impartitu între aceste doue diecese, va sè dica : presupunendu cà s'au infatisiatu 27. din Aradu si é'ra si 27. din Caransebesiu, si de ici, si de colo sunt a se eliminá câte 2. la olalta 4. deputati. Firesce, aci trebuie a se considerá si possibilitatea, cà-ci daca Aradulu aru fi reprezentatu cu 24. é'ra Caransebesiulu cu 30. deputati: atunci numerulu de 4. ce se eliminéza spre sustinerea paritatii între archidiecesani, si diecesani, — este a se scôte din numerulu Caransebesieniloru.

5. La capulu mesei presidiale se asiéza o urna, carea se pazesce de cei 3. scrutatori asiá, cà fie care alegatoriu lesne, si pe rendu sè se póta apropiá de urn'a alegerei. Pana nu voru fi strigati la votu, sunt datori a siedé in linisce pe scamnele loru, ca liniscea sè nu se conturbe.

6. Fiindu facute tóte pregátirile, notariulu generaln striga dupa lista pre fiecare membru congressuale spre a pune in urna siedul'a impaturata de votare pe rendu pana in fine fára intrerumpere.

7. Finindu-se predarea sieduleloru Commissariulu Metropolitanu numera siedulele, scotindu-le din urna si punendu-le in alt'a asemenea urna. Daca numerulu sieduleloru nu corespunde numerulu votantiloru: acelea se casséza prin scóte si membrii congressului se provóca a pregati alte siedule si a le pune in urna dupa ordinea prescriisa.

8. Afandu-se numerulu sieduleloru corespundiatoriu numerulu votantiloru, Commissariulu Metropolitanu le scóte un'a câte un'a din urna, le despatura si cu voce innalta cetesce numele alesului in scrisu si predá siedul'a scrutatoriloru spre a o petrece in registrulu de votare portatu in 3. esemplare, é'ra siedulele se punu un'a peste alt'a pe mésa.

9. Dupa ce s'a seversitu inregistrarea voturilor, aceste se scrutinéza si

resultatulu se publica congressului, d'ia care siedulele de votare se ardu iniserica.

10. Daca la prim'a alegere nici un candidat n'a intrunitu pluralitatea b-soluta a voturilor: presedintele anuncia alegere angusta între cei doi, cri au intrunitu mai multe voturi; é'ra casu, candu alu 2-ea si alu 3-ea dirre cei alesu au intrunitu asemenea votu: alegerea angusta se face dintre toti cei, cari au intrunitu cele mai multe voturi.

11. Daca tóte voturile s'au impartu in dóua párti egale: atunci dupa o peconsultare între membrii congressului in diu'a urmatore se face a dóua zegeré si daca si la acést'a voturile aru fi egale: va urmá in diu'a cea maide aprópe a treia'a alegere si daca aici acést'a n'ar duce la resultatulu, întreccii doi va decide sórtea.

12. Commissariulu congressualu proclamá pre celu ce a intrunitu majoritatea absoluta a voturilor, de alesu a rchiepiscopu si Metropolitu.

Appellu

catra Romanii d'in Comitatulu (distritu) Satu-mariu.

„Trei insi suntemu prépuccini a prepará unu „juste milieu“ chemicu in contr'a acestei epidemie; é'ra dupa auspiciile moderne n'avemu sperantia a ne poté intruni mai multi.“

Conclusulu conferintiei a trei romani satumareni.

Fratiloru concetiani! „Scopae dissolutae“ apparu pretotindene pre tristulu tablou allu romanetátii de aici. Pre airea inflorescu intruniri basericesci-scolari; intruniri (cluburi) politice; barricadári in contr'a antagonismului seculariu: aici inse, pretotu-ndene devastadia altercatiuni, certe de lan'a de capra, ura si blastemu!

Din coce de Somesiu, in partea inlocuita de romanimea pastorita de clerulu diecesei binecuvantate Oradane, abié se afflára pan'acum trei, di trei intielleginti romani, caroru-a li a carnitu nasulu nabusiel'a i-lariloru continue colo preste Somesiu, candu-se parintiellii pentru parochi'a Turtiului, — nebusiel'a pare cà li e lucru baccatelu.

Sternutári necontenite casionate de lanciditori'a nabusiel'a i-au addusu dara pre cei (trei) din coce de Somesiu la-o lalta. S'au consultatu între altele despre vindecarea bolii (magiarisarea in scola, baserica, notariate; de deregutorlele administrative-justitiarie, neci si nu vorbimu), ce aici adi-mane devine solida, devine pretotindene magiarisata! Romana-si ei cu consuaturile loru; sè li vedemu numai conclusulu: „Trei insi sun-

temu prépuccini“ concludera ei — „de a prepará unu „justemilieu“ chemicu in contra acestei epidemie; é'ra dupa auspiciile moderne n'avemu sperantia a ne poté intruni mai multi!“

Cum, cum dloru Concetiani! Intrunu comitatu locuitu de 102,262 romani, tari ca stegiarulu; cu 103 preuti cu 16. clase in fruntea loru, pana la unulu eruditi; cu 30--40 intielleginti mireni, nealterata succrescintia a unoru: Cicerone si Catone! Cum? Intr'unu comitatu locuitu de atáti romani n'aveti sperantia!... Auditi voi sacre umbre a immortaliloru: Sincai, Maioru, Lazaru, Barnuti, Balcu-Chindrisiani!.. dupa auspiciile moderne n'aveti sperantia a ve poté intruni mai multi?! N'aveti sperantia... pre tempulu crancenei lupte politice intinse preste totu regatulu nostru; in tempulu fortie brutali ce si-a redicatu capulu de hydra specialmente in comitatulu nostru, succumbendu-acum de cinci anni-tote tyranului unui demagogu; care ve persecutedia antáiu câte pre unulu, apoi vi blamedia clerulu totu-de-un'a devotu patrii si natiunei salle; vi batujocoresce pre facia interesele vostre economice, industriali; ... n'aveti sperantia a ve intruni?! Nu injurati dloru! Ast'a nu pote fi.

Romanulu, mandru de originea sa neci candu n'a fostu lasiu; de aici conservarea limbei, de aci conservarea relegiunii salle. Verginile vestali n'au lassatu sè se stinga neci odata flaccarele din Palladiulu conservatiunei lui nationali. Ba, insu-si Ddiu stulu a afflatu forte potrivitu poporulu romanu, a-i conrede invetiaturele salle ceresci. Insu-si apostolulu gintiloru i-lauda pre strabunii romani, emotiunatu cu mandria esclamandu: „Romaniloru!“ „Credinti'a vostra se veste-sce preste totu pamentulu.“ Pentru ce increderea asta-mare, capetata chiaru din ceriu? pentru ce laud'a? Da, mintea romanului a fostu si atunci cea mai agera, cea mai capace a pricepe evangeliulu libertátii, evangeliulu emancipárii din sclavi'a sub care gmeá totu pamentulu; anim'a lui a fostu uniculu pamentu aptu spre a se poté sedi-pre acelle tempuri — vini'a libertátii, — pentru cei ce siedeau in umbr'a mortii, pentru cei ce gémeau in lantiurile Neroniloru tyranai! Romanulu a tienutu minte de cuventulu datu salvatorelui pamentului. Palosiulu caláului a desfacutu manunchiulu, a treeratu spicele, ca din miile grauntie — picuri de sange — sè crésca millione de eroi, millione de urmatori ai lui Cristu regeneratiulu lumii. Romanulu cu tenacitatea unei pyramide, a datu peptu totu deanu'a cu eresurile seculari, fia acelle religiose, fia politice. É'ra preste cei lassu, si i-au luat cu sine vertegulu infernalu si-a enunciatu cu mandria soutintia: „Dintre noi s'au dussu, de ora ce nu s'au tienutu de noi; cà-ci, de se tieneau de noi, a buna sama remaneau cu noi.“

„Ba mai multu, péra pana ce traescu“, si nu multu dupa aceea Rom'a a si devenitu preda focului.

Conscutulu „Non possumus“, cu care cardinalulu Antonelli in numele Papei respingéa ori ce intiellegere cu Itali'a, ca luptatoria contra detorintiloru Papei, la folositu degiá Pap'a Clemente VII. facia de Henricu VIII., regele Angliei, candu acestu-a amenintia a se lapedá, dimpreuna cu tierrele salle, daca Pap'a n'a incuviintia despartirea sa de la Catarin'a de Aragoni'a. D'altmentrea acestu citatu nu e alu Papiloru, ci scosu d'in istori'a Apostoloru 4, 20.

In memoriile lui Barère cetimu, cà Talleyrand in an. 1807. in unu discursu diplomatecu, avutu cu Izquierdo, consululu spaniolu, in care acestu-a aru fi facutu atentu pre Talleyrandu la promissionile facute in favorea lui Carl II. de Spani'a, elu aru fi diu: „Limb'a este omului data, cà se ascundia cugetele salle.“ Concedu, cà si Talleyrandu va fi pronunciatu aceste cuvinte, inse nu elu este autoriulu loru; cà-ci degiá Voltaire in dialogulu alu 14 între „Capaunu si gain'a de ingrasiatu“, face pre capaunulu se dica: „Omenii se folosescu de cugetulu, pentru d'a si motivá nedereptátile loru, si intrebuintedia cuvintele pentru d'a si-ascunde cugetele.“ Inse inca si innainte de Voltaire, Dr. South s'a esprimatu: „Se pare, cà adevérat'a opiniune

(Ioanu, ep. 1. 2, 19.). Nu, acesti-a nu se tie neau de ellu. Sangele nobilu allu lui Traianu nu s'a alteratu neci candu, ci a capetatu numai accentu, a venitu in fermentatiune naturala prin aluatulu capetatu din sangele lui Decebalu! Erou a fostu Traianu; erou a fostu Decebalu; erou au fostu ambii; erou au fostu descendintii loru: Stefanu, Mihaiu, Corviniu, glori'a si mandri'a Ungariei!

Fratiloru! „Daca Ddiu e cu noi, cum e in contr'a nostra?“ Ddiu ne a alle. ssu d' propagatori adevéruului; de preves'atori libertatii cotatianesci preste totu orientulu inca si asta-di sclavitu, — di, ministrii evangeliului luminei! Suntemu uniculu scrieniu in care si-a conservatu, inca nepetatele legii, verg'a lui Aronu, verg'a dreptatii; si man'a cea ceresca, man'a libertatii. Pre altariulu seditu de marele Constantinu strabunulu nostru, i-adducemu asta-di Ddiului romaniloru ardere necrunb. De 1500 anni suntomu fideli càtra cellu d'ni a arretatu in semnulu crucii cuvintelu „In acestu-a vei invinge“, trebuie dara, cà Ddiu santulu sè privesca acum o data dupa atâtea secle de sufferintia, trebuie sè prive-sca spre poporulu séu; spre poporulu ce porta crucea in frunte; o porta dara cà invinga! Sè ne tememu dara Fratiloru! In torruntii, ce navalescu acum in contr'a altariului si Palladiului nostru nationalu? Au „non alios vidimus nos ventos, aliasque precellas?“ De secle s'a opintitu infernulu in contr'a acestoru scumpe talismane nationali si eccu, dupa crancenele lupte totu-si, a devenitu illustre, au devenitu triumfatori. Da, viforulu vre sè smulga fraged'a plantu din pamentu, dar nu o pote; o bate totu la pamentu, ne adducandu-si aminte cà, dupa furibundu-i bubuitu, si-redica nitie capulu de la pamentu, se indrepta si si-ntinde radecinele mai aduncu prin cascadele casionate de sdruncinarea tempestatii; si dupa continue navaliri, continue lupte, devine mai dibaci, crescandu intr'unu „tjene-minte“ stegiaru falnicu triumfatoriu!

Asia e, dloru Concetiani! Lupt'a ne face ageri, ne face dibaci lupt'a e spre binele nostru; prin lupta devenimu tari, devenimu vengiosi. Prin lupta disciplinata castigamu respectu!

La lupta dar! Oh, ve vedu si pre voi Lucretie Verginie romane, ve vedu pre voi ficea Sionului romanu cum urmariti plangundu geniulu (redivivu) allu mantuirii vostre nationali! Oh, ve vedu cum suspinati vediedu miile de loviture infernale indreptate in contra sanctuariului vostru nationalu; si pe vetiitorii vostri eccu suntu: timidii Cidchii si satellitii soi! Oh, nu suspinati! — Vstrigu cu intrepridulu Polycarpu: „Oh! nu te superá“ — esclama acestu-a, introrumpendu gemetele iubitului seu invetiaticulu ce si-plange cu amaru „sionulu“ de tote la

FOISIOR'A.

„Cuvinte aripate“.

Multe citate usitate si moduri de vorbire permanenti au ca si multe carti sortea loru propria.

Parintele multoru citate nu este delocu cunoscutu, si forte desu numimu pre cineva autoriu cutarui seu cutarui citatu, care apoi in urma se intreba: „Cum veniu io la acést'a splendore?“ Scrutarea dupa autoriulu citatelor pre usitate: „Istori'a lumii e judecat'a lumii“, seu: „Vocea poporului e vocea lui Ddiu“, nu va fi de multu folosu, inse cu tote acestea pentru unele citate vulgarisate, totu-si cutediamu a mantui paternitatea, autoriulu adevératu.

Oulu lui Columbu aru trebui sè se numesca „Oulu lui Bruveleschi“; pentru cà acestu renumitu arhitectu, candu a desvoltatu planulu séu audace in an. 1421. in adunarea de la Florenti'a innainte celor mai celebri arhitecti, d'a pune una cuppula pre Domulu „Santa Maria del fiore“ fu amaru derisu de toti, si apoi neci n'a mai luat parte la consultári, pana ce nu fu d'in nou invitat cu tota onorea. „Cei lalti arhitecti“ astfel enarra Vatari „pre aru fi doritu se vedia pre Bruveleschi, des-

voltandu mai detaiatu parerea sa si aretandu modellulu seu, pre cum si ei au facutu acést'a. Inse elu acést'a n'a voitu a face, ci facu propunerea, cà celu ce va face cà unu ou se stee de sine oblu la dealu pre una lespede de marmure, acelu-a se construe coppula, cà-ci aici se va areté talentulu loru. — Dupa ce toti incercara a face oulu se stee si nu li succese, provocarà pre Bruveleschi se faca elu. Deci luandu elu cu gratia oulu, lu-apesà cu capulu subtfire de lespede si lu-facu se stee. Atunci arteficii strigara, cà astfelu si ei aru fi potutu-o face! Bruveleschi respunse ridindu, cà ei inca aru fi priceputu se construe cupulla, daca aru fi vediuu modelulu séu desemnele salle!“ Deci esemplulu cu oulu, care laru fi potutu iute face cunoscutu lumii, Benzoni, istoriculu italianu in an. 1571. la attribuitu lui Columbu.

„Dupa noi potopulu“ („Après nous le déluge“) se ascrie de comunu regelui francesu, Ludovicu XV. pre candu aceste cuvinte, dupa cercetárele celle mai recente, le-a pronunciatu domn'a de Pompadour. Inse in adevéru este cuventu stravechiu, modernisatu a unui poetu grecescu, care cuventu inca si classicii latini, Cicero, Seneca, Stobeu lau citatu. Sueton ni comunica, cà citandu-se in presintia lui Nerone cuvintele: „Dupa mortea mea péra lumea in flacári“, imperatoriulu aru fi adau-

interna a politiciloru nostri este, cà limb'a este data omeniloru de rondu, pentru cà se si-comunice cugetele, inse celoru prudenti, pentru cà se le ascundia.“

Fia cum va fi, lumea nu va incetá a zieni pre Talleyrand de autoriulu acestu citatu; cà-ci precum au fostu in tote tierrele si in tote tempurile persone, cari, in statu'a Pascuino d'in Rom'a, fura silite a fi portatorele vitiurilor, facuti de autori anonimi, asemenea a fostu si Talleyrandu unu astfelu de Pascuino pentru cugete siode.

Totu lui se atribue si cuvintele: „Acestu-a este inceputulu de la fine“. Cu tote cà aceste cuvinte marcele poetu anglesu, Shakespeare le-a pronunciatu cu 200 anni mai innainte in opulu seu „Visulu d'in noptea de vera.“

Cuvintele: „Nimicu n'au inventiatu, si nimicu n'au uitatu“, de a caroru autoriu é'ra pre Talleyrand lu-tiepu, s'au pronunciatu mai antaiu de cavaleriulu de Panat intr'o epistola a sa catra Mallet du Pan.

„De la sublimu pana la ridiculosu numai unu pasu este“, au fostu cuvintele, cari Napoleonu Bunaparte celu mare le pronuncia cu multa placere; mai antaiu le-a pronunciatu in fug'a sa d'in Russi'a. Unii afirma, cà unu Thoma Paine mai innainte aru fi diu totu aceste cuvinte in catu-va circumscrisse.

burile atacatu, — „nu te superá fetulu meu, uita-te la acestu arbore mandru inflorescentiu, candu acestu-a erá micu si creseá, maracinele cu inganfere se redicau preste ellu, inse cu tempu creseá, arborele s'a intaritu, era gozulu de sub ellu au disparutu fara urme; ecca asiá stámu cu baseric'a fetulu meu, a carei sorte tu o plangi; va veni inse tempulu, candu voru trece díllele triste si baseric'a cu mandria si-va serbá invingerea gloriosa“; da, nu suspinati ficele sionului nostru! Elementulu a 9 milione de romani din orientulu Europei nu pote parí! Acestui-a Ddieu a concediutu chiaea orientului, precum odenera lui st. Petru chiea imperatiei ceriului! Au nu s'a lapedatu Ddieu de fiii lui Simu si Chamu, de perfidii fii ai lui Edomu, ingropandu-i pre acesti-a sub ruínele Vavilonului si Ierusalimului, pentru ca n'au ascultat de Profetii adeverului de vocea dreptátii? N'a pactatu oro cu Rom'a, cu fiii blondului Iapetu, cu famili'a divului Traianu, a descendentii marelui Constantinu?! Petr'a nesocotita de Edomitiu seculari se va face in capulu anghiuului orientulu!

„Pre care vre Ddieu se-lu pordia, mai antáiu i-ia mintea“, dice romanulu. Si in-t'adeveru! Manile sacrilege a impilatoru in veci n'au fostu derose de mintea sanetosa. Cui nu i se rumpe anim'a Fratiloru Concetatiuni, vedindu batu jocur'a, ce se fece in secl. XIX in comitatulu nostru cu cladierea drumului de tiéra de sub polelo Arduadului? Pucini sunt intre noi, cari n'aru fi calletoritu pre acolo; pucini, cari n'aru vedé la ce torture sisyphice e condemnatu acum o parte din romanimea nostra cottensa! Vorbiti voi Pers'a, Chin'a si Iapani'a, respundeti-ni Hottentitoru din capetulu lumii, si voi antipodiloru Patagoni, de ve-ti poté voi arretá atatu-a in-sarnatu barbarismu in seclulu luminelu, ca si noi in cladierea famosului drumu de sub Arduadu, care preste erancene vertegiuiri se uie la parete atunci, candu in pole se mbia unu plaju desmerdatu, mai netedu decâtu mes'a, mai dreptu decâtu lini'a? Si pentru ce? Pentru ca se cada cuibulu de buhoiu mai apropo de drumu? Tota petriceu'a dussa cu sudori romane pre acellu drumu, ba tota petriceu'a dussa (horribile fetu!) de acolo incolo chiaru pana la inepresibilele famosului buhoiu, voru fi viu'a s'pressionu allu ciocoisimulu asiaticu intro-missu in Europ'a civilizata de nescari fii erduti ai monstrului „Man“. Destullu! Ciocoi vi vorbescu despre patriotismu, egalitate, fratieta, ba, chiaru despre infflorirea patrie atunci, candu ei insi-si lucra contratiu. Spuneti-mi, cei ce cunoscati provinci'a de commerciu a Seimiloru: Oro lini'a impreunatoria de la Pomi-Seini are ratiune de fi, decâtu ca si acest'a s'a seditu din cellu-a-si motivu ca cea de la Arduadu?

Totu Napoleonu, adeca junole invinguriu alu Italiei, seau gloriosulu generariu onaparte, in an. 1797 in responsulu seu la gratulatiune a dissu cuvinte: „la grande nation“. Acésta s'pressionu apoi potutu nenumerate-ori ceti in proclamatiunile si discursurile salle. Dara e de in-mnatu ca poetulu germanu Goethe in omulu seu „Petreerile emigrantiloru germani“ a folositu inaintea de Napoleonu cuvintele: „Si credeti voi, ca marea naturu e dupa fortun'a ce pana acum o fafereá, va fi mai pucinu superba si ingamanta, de cátu invinguriulu regescu?“

Se díce, ca generariulu Cambroune in p'ta de la Waterloo aru fi disu, si despre sa scrissu mai o literatura intreaga: „Hard'a more si nu se da?“ Aceste cuvinte adeveratu francose nu credu se le fi essu numitul generariu, pentru ca chiaru a fostu, care la Waterloo u'a moritu si datu prinsu. Cu tote aceste statua, redicatu in memori'a sa in Nantes, totu-si este decoratu cu acelle cuvinte, cari fiulu generalulu franc. Michel le revindica pentru paternele seu. Era Fourier afirma, ca inventoriulu acelu citatu eroicu, este diurnianulu Cangemont, care mai antaiu la scrissu in diuariulu „L'Independant“ in diu'a a crunt'a lupta de la Waterloo.

Assemone cuvintele latine: „Finis Poloniae“, care le-arú fi pronunsiatu re-

Cine nu scie cá provinci'a Seimiloru din coede Somesiu e perifer'a de la Bersaue-Hemorode-Lipou-Borhidu cu o linia impreunatoria (ceea ce nu essiste) de la Vesmort-Seini?

Vedeti fratiloru concetatiuni! Acesti sunt compatrioti nostri cei renumiti! Patrioti nostri, ce sacerza totu pentru patri si poporu! Patrioti ce n'au ajutat candu-va macaru o scola romanesca macaru cu unu cuniu in care se aterne cellu pucinu o tabella, cu o scortia de lemnu, ca se desa mortiesca paretii inghiatiati ai scoleloru poporului dubitu, de pre acaru spinare traiescu ei. Mai currendu unui samoiedu, da mai currendu voru sacrá unui Eschimocu Destullu! Dacu vi vorbescu ei despre patria patriotismu, egalitate, fratieta, infflorirea patrie si Ddieu mai scie, cáte de ei necrediate si notienute, — indestulliti-ve cu aceste!

Peccatulu si-va avé pedeps'a. Feudalismu, ciocoisimu, nobilismo-virilismu totu atáta brasde lungu trasse pre spinarea romanului, nu potu avé altu finitu decâtu unu avutu deliriu, si ecca atunci romanulu maltratatu in vetr'a sa, — dupa vast'a-i calletoria prin pustulu impilatoru, va reessí domnu tempului si locului; da, va reessí domnu pamentulu seu. Res clamat ad Dominum!

La Lupta dar fratiloru Concetatiuni! La lupta legala! Se redicámu stindariulu clubulu politicu natiunalu romanu si aici; se ne intrunimu, se vedemu dara, ca cine-su romani de unu sange si de una mama intre noi? se ne curatimu de pleve; gráulu prin veniu se curatiesce, aurulu prin focu: romanulu adeveratu prin clubu se cunosce! Legiuniloru negre numai turburulu li piace! Veniti dar fratiloru concetatiuni de unu cugetu si de o anima se ne intrunimu si se arretámu, ca a trecut tempulu, d'a mai portá pietr'a pana si sub cloacele boiariloru, a trecut tempulu de a mai fi cersitori in comitatulu nostru, in districtele nostre, in vetrele nostre, in aviticu pamentulu nostru, care a fostu allu nostru si trebue se fia allu nostru! Ast'a ni o impune dreptulu divin, dreptulu naturalu, dreptulu civilu. Cum e tierr'a asiá e tocmel'a.

Asceptandu favoritoriu echou dintre muntii Carpatini ai cottulu nostru, sum Unulu din „Cei trei“.

D'in *Comitatulu Sobocului* inter. ni se scrie:

In comunitatea Ungureni.

a) Poporulu e in decadentia totala atátu moralmente cátu si culturalmente: scola inceputa a se zidi de 3 anni nime nu se interesseda a o fini, a o pavimentá, a o provedé cu forestre, bance, podu, ci jace, plouata ca o coliba pustia, ba, in locu de a o

gele pol. Kosziusko in 10 Oct. 1794. in lupt'a de la Maciejovicze, sunt nascocite; pentru ca din epistol'a de la 12. Noem. 1803., adressata istoriculu Segur, se vede apriatu, ca regele declina de la sine a fi autoriulu citatulu latinu. — D'altmentrea polonii respundu la acésta eschiamare subpeditata cu „mersulu lui Dombrovsky“: Poloni'a inca nu-i perduta etc. cari cuvinte la momentu de necasu le cam dicu si alte popora, mai allesu germanii.

„Tote sunt perdute, numai onorea nu!“ sunt cuvintele lui Franciscu I, regele Franciei, cari le-a scrissu mamei salle dupa ce in sangerosa lupta de la Pavi'a, fu batutu si prinsu. La inchiaiare, repetiescu, ca aceste incercari d'a erue si restitui unoru pucine citate vulgarisate adeveratu loru paternitate, sciu, ca nu voru folosi multu; pentru ca nu multu ne occupamu de autoriulu unoru citate, cari jacu ca marfa fara domnu spre a fi folosite si espioatate de publicu in totu modulu. Nece pote cine-va fi accusatu pentru acésta, pentru ca pana acum mai tote sunt cugetate, deci trebue numai curagiula d'a le cugetá incodata.

d. „Wanderer“.

indiestrá cu celle necesarie, si cáte scandure sunt le instrainédia.

b) Pruncii de 6—12—14. anni nu ambla de felu la scola; prin urmare: nu sciu scrie, citi, calculá, neci a se rogá lui Ddieu, ci sunt mai salbateci, apoi adultii de 18—28. corupti cu furtulu, si alte peccate mai ca in Sodom'a si Gomor'a, incuibatu in reutáti pana la estromitate.

c) Sentieminte nationale n'au de locu; ci dreptulu natalu l'aru vinde pre o lingura de vinarsu; ca-ci sermanulu poporu e de totulu duru, ne desvolatatu in cátu cu dreptulu cuventu afirmámu ca bietulu si ne fericitulu de ellu, jace, dorme, de veci mortu dussu nu aude, nu vede, nu gusta, nu miroza si neci nu pipaia. — Calletoriulu Ajungandu in Ungureni, in locu de a vedé multe frumose ce vede; amaru, necasu, desiertu si pustietate gola, codru ca cumu nu aru locuf suffletu de omu! Economu'a? vai de locu! neci tierrina, neci pastiuene; considerandule tote aceste calletoriulu succese cu capulu, dicandu „misera valle de plángere!“

Ore mai affla-se in lume unde-va satu asiá prepeditu ca aici *)! Unde tenerimea Domineca si in Serbatori nu-e deobligata a cercotá S. M. Ecclesia, la S. Missa neci la inseratu de cátu pre tempulu baserice peccatosii joca rolulu diavolescu. Ore pana candu acestu indifferentu?

Din care, rogute, descéptate romane! cá de nu, in molulu prapastiei, in adunculu tartarulu te vei torturá; — si de nu te vei reintorce cu penitentia, dicu „nu va fi cellu ce mantuesce“ ci in eternu te-vei condemná, era in acésta trecatoria, care se díce lume inteligente si constitutional, vei fi isolatu, compromissu si s'pussu selavu la tote poporele culte!.....

Din care am conchisu: ca poporulu nostru romanu debuť chiaru si cu fortia adusu la disciplina si ordine; — ca-ci cu de a sil'a se dau medicinale cu cari se cura si vindeca morbosii, cari apoi multimescu dofforulu **).

(*Bellu civile*) intre Ioanu Manovicu din Cenade si intre locuitorulu din comitatulu Chiesler Constantinu Blag'a. Causele acestui resbellu este unu cane cu numele „Franz“, causele este allu fratiloru Nicolae si Elia Manovicu era Ioanu Manovicu fostu parochu allu Cenadei infa e frate cu aceli 2, in 12/173 dinsulu veni la Chiesleru ca se-si petrecá deinpreuna cu fratii sei, ser'a camu pre la 10 ore afflandu se Manovicescii toti in casa deimpreuna cu alte rudenie, se intemplá, ca Constantinu Blag'a carele calatorise pana la Micasass'a, veni tocmu pre acellu tempu cátra casa si atacatu fiendu de vre-o 3—4 cari intre cari si canele Franz si hasindulu intru'n parte si intr'alt'a, bietulu nefericitu ne avendu altu mediu de apporare, dupa ce vediu ca Manovicescii nu-lu appera, descarcá asupr'a caniloru puse'a, pentru ca sei sparie si ast-feliu se scape nevetematu, de ei, dar' ce se vedí numai? Din in templare vetemá pucintelu pre „Franz“ la unu pitioru, si canele incepú a chiai bietulu nefericitu se duse cátra casa si se culcá fiindu tempulu cam in aintatu; era Manovicescii, cátu ce audira scantiitul conelului indata incepura a crucisá stradele si intiellegundu despre acce fapta ca o-a causatu-o Cost. Blag'a se si dusera numai decâtu cu totii spre casa dinsului, in poterea noptii intrara in casa frangundu usiele si totu dsobindu ce le stete in calle, lu prinde si descultiu si desbracatu lu scotu pre strade in tempu de ierna, lu batu, lu boldoscu, lu tereie cátu urmele vetemarii si asta-di inca se cunoscu pre pieptulu lui, — ba se voru cunosce cátu va traí; atát'a nu e destullu lu ducu la judele comunalu ca se-lu lege, acellu-a dupa ce i rogá se fia pre pace pana la díua, dissera Manovicescii: lu legámu noi suntemu bireu primariu (biráu) primariulu vie bocteru. Dupa

*) Daré-aru Ddieu ca se nu fia, dar dorere ca Ungureni mai au parocia. Red.

**) Ba Dlu meu, numai cu bun'a, numai prin descéptare, inumare, luminare, invetiare se pote ajunge scopulu; cu fortia, cu bataia si alte mediuoce dure, omenii devinu mai selbateci d'in ce sunt. Dar se pare cá in Ungureni liposce „sarea pamentului“ precum preste totu in assemene casuri triste. Red.

acce fiindu citati la judecatoria in Balcaciu pentru astfelu de misiela, candu se reintorsera mai avura doue atacuri inca pana aca unulu in Fagetu si altulu in Chiesleru, despro cari mai pre largu cugetu ca nu e lipsa a scrie, de ora-ce luptele, discordiele si imparechiarile intre dinii sunt la ordinea dílle, acelle sunt proprietatile lor, pare ca natura i-indiestrasse cu tote insusirile tatalu lor, la acce se pote lesne applicá proverbiulu: ce semeni accea resare. Tatalu lor assemenea fu unu bellante (bataisiu) mare, unu omu care ardeá de foculu bataiei si allu disordenei, unu omu care daca intr'una di nu puteá face ce-va reu nu se tienea fericitu, apoi zelulu seu cellu mare de a se bate se vede de acolo ca-ci una data din sant'a baserica la Botezulu Dlu, investitu fiendu in vestimentele de liturgia, venisse la fogadáu spre batalia avendu in dreapt'a ciomagulu si in stang'a sant'a cruce!

Sermane poporu! Cine se te lumineze? Cine se te conduca la fericiro?

Ioanu Manovicu, care dinsulu se esprime cu cuvintele: mi-place numai se facu certe intre omeni, se-i potu face ca se nu se pota invoí la nemicu.

Domne! ce lucru tristu de sortea unu poporu a carni fericiro emaneza de la unu atare preutu. Domne numai tramite atari pastori turmeloru talle, ca-ci acesti-a nu sunt pastori credentiosii cari se grigessa ca se crescea nrulu oiloru ci din contra in turmele lor nrulu oiloru decresce pre di ce merge. Micasass'a, 20. Juliu, 1873.

Fabiu Cunctatorulu.

VARIETATI.

** (Villa romana.) In Retzney de presinte se desgropa una villa romana, care sa ziditu aici cu 1600 anni mai nainte. In lungime de 50 metri sunt murii in linie oble si strembe, incaperi, apoducte, vase, sticle, pavimentu de mosaicu, paretii impluti cu picture, ce semena forte cu paretii vepsiti, desgrupati in Pompeii. Unelte de pamentu, (un'a cu inscriptiunea Firmianus) chieci (bronz etc. si una moneta d'a imperatul Aurelianu (270—275. d. Chr.) ceea ce se besce forte spre afflarea etatii acestor ruine.

(Numire.) D. Gavrilu Manu, officiale la judecatori'a reg. d'in Nasaudu este numitu notariu totu la accea-si judicatoria.

(Societatea acad. ung.) au insarcinat pre filologulu Gavr. Szarvas a studiá in faci'a loculu dialectulu „ciangáiloru“ magiari d'in Bucovin'a — pote si Romania. D. Szarvas au si plecatu in 22. Jul. pentru missiunea sa. — Societatea acad. rom. nu se affla inca in placut'a pozitiuone materiale d'a poté delegá d'in sinulu ei unu filologu, pentru cercetarea si studiarea, in faci'a loculu, a dialectulu Macedon-romanu atátu de latitu in provinciele Turcesci de a drept'a Dunarii, — era ministeriulu actualu allu Romaniei persiste si acum intru illiberalitatea sa prin care au redusu la jumetate ajutoriulu de 20 mii lei ce camer'a la an. 1868. votasse academiei romano, precandu camer'a ung. la propunerea ministeriulu ung. votedia mereu ajutoriulu annuale de 50 mii fl. adeca 125,000 lei n. va se díca de 10 ori mai multu, a fara de preainsemnatele ajutorie annuale ce se dau Museului, Teatulu mag. (60 mii fl.) Conservatoriulu, etc.

(Detori'a actuala a Egipetulu) se urca la 631.024.000 fl. v. a. sau preste unu miliardu si jumetate de lei n. pentru care se platescu camete de 10—12% va se díca: una suta de millione lei, ceea ce ar fi de ajunsu pentru bugetulu annuale allu unui statuletiu de 5 mill. locuitori, mai allesu candu acellu statu ar fi republicanu. Regii si armatele lor costa preamultu.

(Directiunea postoloru) d'in Sabiuu face cunoscutu (15. Jul. a. c.) ca dupa deschiderea comunicatiunii pre lini'a ferrata Sighisior'a-Brassieu, mallepostele, cari comunicau intre Sabiuu si Brassieu, s'au sistatu, si in loculu acestor-ua s'au organizatu carriola cu doi cai ce va comunicá in tote díllele intre Sabiuu, Fagarasiu si Brassieu. Carriola este inchisa, cu 4. siderie elastice. Tass'a pentru 1 pers. este 56 cr. de la 1 milla. — Plecareá de la Sabiuu: la 10 ore din dí (dupa sosirea trenulu de la Ca-

pusiu) sosirea in Brassieu: alta d'f la 2 ore demin. — Plecarea de la Brassieu: la 8 ore, 30 min. ser'a, sosirea in Sabliu: alta d'f la 12 ore, 15 min. d'in d'f. — Totodata se anunta ca pre lini'a Sabliu — Brassieu estropostele s'a sistatu definitiv.

(Nou remediu in contr'a cholerei.) Precum spune „Gazeta di Palermo“ Professorulu Federici au facutu stralucite experimete cu iniectionea sub cutana (sub melle) de monfinu (opiu) ca remediu in contr'a cholerei. Se dice ca vindecarea urmedia immediatu. D. Federici va publica intr'una fasciora rezultatele castigat in ospitalulu de Palermo. Ce bunetate pentru omenime! ar fi, de s'ar adeveri acestu remediu.

** (Choler'a.) Din cauza ca cholera grassedia in celle mai multe parti ale Transilvaniei, deschiderea cursului de proiectiuni, de la preparandiele de statu d'in Ardealu s'a amenatu. Totu din acesta cauza la universitate d'in Clusiu semestrulu scol. s'a inchiaiatu mai detempuriu.

** (D. Aureliu Isacu.) v. notariu cottului Clusiu, dupa ce a facutu cu cellu mai fromosu succesu tote trei rigorosele, in 25 l. c. a prestatu la universitate d'in Pest'a si disput'a, cascigandu diplom'a de Dr. in drepturi.

** (Starea semenatureloru.) In 18. Iuliu reuniunea economica a cottului Bihoriu a tinentu in Oradea-mare conferintia, la care a participatu si unu delegatu allu ministeriulu de agricultura. Dupa informatiunile incurse s'a constatatu, ca terciunele, ce a grassatu pre intregu teritoriulu Bihoriulu, n'a facutu stat'u-a stricatiune pre cum se presupunea. Ba, unii posessori, d. e. domin. rom. gr. c. a presintatu calitate de grane forte fromosa si curata. Inse cu tote acestea rezultatulu secerisiulu preste totu neci de medilocu nu se pote numi.

Recolt'a in Romani'a mica.

Atatu Gazet'a catu si Federatiunea publicara, dillele trecute, dupa Curierulu

de Iassi, cumca recolt'a annulu acestu-a nu va fi abundante in Romani'a, d'in caus'a frigului de asta primavera. Afflati de la mene, ca martoru oculariu, ca nu pote fi nemicu mai falsu de catu acesta assertiune. Ceea ce publicu Curierulu de Iassi, din o margine a tierrei, nu se pote lua ca corolariu pentru tierr'a intr'ega. Cu recolt'a annulu acestu-a nu se pote aseman'a nece cea de la 1867—1868. Din tempuri nepomenite o recolta mai abundanta n'a fostu neci nu pote se fa ca cea din annulu acestu-a.

Mi s'a datu ocasiune a strabate pre la S. Pietru, Romani'a mica de la Carpati pana la Dunare, si m'am convinsu cu ochii mei proprii despre acestu adeveru. Era tocmai tempulu secerisiulu, si jaceau snopii pre campu ca turcii culcati de Mircea si de Mihaiu; neci n'avcau tempu omenii ca se-i adune si se-i faca cruci. Totu aseminea sciri avemu si din Romani'a mare, si chiaru si din Moldov'a. Chiaru de nu s'ar fi facutu nemicu in Romani'a mare si in Moldov'a, totu-si Romani'a mica singura ar' fi in stare a aliment'a nu numai tierr'a intr'ega, ci chiaru si una mare parte a Europei. Porumbulu aseminea este catu se pote de bunu, pre allocuri forte bunu, care-i mai tardiu, e mai micu.

Adeveratu ca porumbulu a inceputu se suffere din caus'a secetei, inse numai o ploia buna i trebuiesce, si-i va fi de ajunsu, case ajunge pre grau, care a intrecutu in cantitate si calitate tote prevederile agricultoriloru.

„G. Tr.“ Michalescu.

Franci'a. Attaculu d'in urma, prin care partid'a stanga s'a incercatu a provoc'a in adunarea nat. d'iu Versalia ore-si care desbattere meritoria a supra politice actualei guvernului, n'a succesu; si astfelu n'a succesu neci a da guvernulu lovitur'a precalculata innainte de inchiairea siedintiloru. Anume D. Iuliu Favre, eminentu membru opusitionii, fu insarcinatu a face inceputulu

la acestu atacu printr'o interpellatiune. Inse nefindu neci tempulu neci imprejurarile favoritorie pentru acest'a, interpellatiunea remase fara neci unu resultatu mai insemnatu, ca-ci la votare propunerea lui Changarnier d'a trece preste acesta interpellatiune la ordinea diliei, votandu-se totu o data in credere politice guvernulu, sa primitu cu majoritate de 130 voturi.

Interpellatiunea D. Favre este criticata chiaru si de unele diuarie alle republicaniloru, intre cari d. e. „Journal des Debats“ dice: D. Favre a desvoltatu interpellatiunea cu probatulu seu talentu de oratoriu, inse faptele, prin cari a voitu se documente die incapacitatea guvernulu au fostu prea neponderose. Afara aceea neci tempulu n'a fostu bine alesu. Nepacientia este rea consiliatrice. Aseme se sprima si organulu D. Gambetta „Republic'a franceza.“

Adunarea nat. mai primu apoi propunerea, ca comisiunea de permanentia se fia inpoternicita a persecuta attacatori Adunarii nat. prin ce monarcistii au cascigatu puternica arma contra agitacionii pentru disolverea Adunarii nat.

Sciri electrice.

Parisu, 25. Iuliu. Adunarea nationala se va inchiaia numai Mercuri in 30. Iuliu. — Proiectulu de lege despre reorganizatiunea armatei sa primitu si la a treia cetire.

Madridu, 25. Iuliu. Ministrulu de interne ceti in adunare proiectulu de lege, referitoriu la convocarea a 80,000 feciori d'in reserva. Incercarea d'a proclama in Almeri'a cantonatululu n'a succesu. In doue lupte mai recente Carlitii fura batuti crancenu.

Parisu, 25. Iuliu. Se dice, ca in Biaritz s'aru fi facutu attentatu a supra generariulu Serranu.

Vienn'a, 25. Iuliu. In 29. Iuliu Siahulu Persiei va sosi in Vienn'a; la gar'a callii ferrate va fi primitu de imperatorele Austriei, de unde apoi voru merge d'impreuna la castellulu imperialu.

Madrida, 25. Iuliu. Martinez fu numitu capitanu generariu de Valencia in loculu destituitulu Velaedes. Totu generarii armatei dederu dechiaratiuni patriotice, d'a primu posturile, ce guvernulu va increde lor.

ALESSANDRU ROMANU

Propriet., edit. si red. respundiet.

Siflitic'a si impotentia,

fla vechie seu de curundn nascute

se voru trata dupa metodulu homeopatic de Dr. I. Ernst, Pest'a, strada idolloru (Göttergasse) nr. 6., etagiulu II., usi'a nr. 15. de la 2—5 ore dupa media-di

Aceste morburi se trateza a desse or in modulu celu mai usioru cu dose mari de iodu si argintu viu, si acest'a se face nu mai spre ajungerea unu resultatu momentanu. Patitientii vindecati in modulu acesta a voru cadé mai curundu seu mai tardiu in morburile celle mai infricosiate, incatu inca in aduncele batranetie voru ave, dere, a sufferi greu de condecintiele acestu tratari usiore si superficiale Scutu contra acestoru felu de pericle ofera metodulu de tratare homeopaticu, care, precum este cunoscutu, nu numai ca vindeca dorerile celu mai invecitate, ci effectulu lui este asia de nefacutoriu, incatu nu lasa nice cea mica temere de urmari relle. Diet'a ce va peserie este simpla si usioru de tinentu

6—12

Comunicatiunea calliloru ferrate.

Callea ferrata de statu privilegiata.

(Trassur'a accelerata)

Vienn'a — Pest'a.

Vienn'a pleca la 3 ore 15 min. d. m. si 11 ore ser'a.
Pest'a sosesece „ 10 „ 05 „ „ „ 6 „ 35 min. dim.

Pest'a — Vienn'a.

Pest'a pleca la 7 ore 50 min. d. m. si 2 ore 25 min. d. m.
Vienn'a sosesece „ 2 „ 12 „ „ „ 9 „ 29 „ ser'a.

Vienn'a — Baziasiu.

Baziasiu — Vienn'a.

Luni-a, Marti-a, Sambet-a, Dominic-a, Marti-a Joi-a.

Vienn'a pleca	1 ora 40 m. d. m.	Baziasiu pleca	2 ore 10 m. dim.
Pest'a sosesece	8 „ 21 „ ser'a	Timisior'a „	5 „ 08 „ „
Pest'a pleca	8 „ 41 „ ser'a	Segedinu „	7 „ 52 „ „
Czegled „	10 „ 30 „ noptea	Czegled „	4 „ 29 „ d. m.
Szegedinu „	1 „ 10 „ dim.	Pest'a sosesece	12 „ 33 „ d. m.
Timisior'a „	3 „ 58 „ dim.	Pest'a pleca	1 „ 20 „ d. m.
Baziasiu sosesece	6 „ 50 „ dim.	Vienn'a sosesece	7 „ 32 „ d. m.

(Trassur'a personelorulu.)

Vienn'a — Baziasiu.

Vienn'a pleca	8 ore 45 min. dim.	8 ore 20 min. ser'a
Posoniu „	11 „ 18 „ a. m.	11 „ 08 „ noptea
Neuhäusel „	2 „ 21 „ d. m.	2 „ 14 „ dim.
Pest'a sosesece	5 „ 56 „ „ „	6 „ 08 „ „
Pest'a pleca	6 „ 67 „ „ „	7 „ 05 „ „
Czegled „	9 „ 33 „ noptea	9 „ 35 „ a. m.
Segedinu „	1 „ 31 „ „ „	1 „ 41 „ d. m.
Timisior'a pleca	5 „ 19 „ dim.	5 „ 30 „ „
Baziasiu sosesece	8 „ 46 „ d. m.	10 „ 29 „ noptea.

Baziasiu — Vienn'a

Baziasiu pleca	6 ore 05 m. ser'a	3 ore 30 min. dim.
Timisior'a „	10 „ 07 „ noptea	9 „ 10 „ a. m.
Segedinu „	1 „ 51 „ dim.	1 „ 16 „ d. m.
Czegled „	5 „ 49 „ „ „	5 „ 23 „ „
Pest'a sosesece	8 „ 12 „ a. m.	7 „ 49 „ ser'a
Pest'a pleca	9 „ 15 „ „ „	9 „ 25 „ noptea
Neuhäusel „	1 „ 21 „ d. m.	1 „ 11 „ „
Posoniu „	4 „ 23 „ „ „	4 „ 20 „ dim.
Vienn'a sosesece	6 „ 09 „ ser'a	6 „ 03 „ „

Pest'a — Czegled.

Pest'a pleca	6 ore 26 m. ser'a
Czegled sosesece	8 „ 53 „ noptea

Czegled — Pest'a.

Czegled pleca	6 or. 19 m. dim.	6 or. 04 m. ser.
Pest'a sosesece	8 „ 45 „ „ 8 „ 31 „ „	

Callea ferrata Tibiscana.

Pest'a — Aradu — Temisior'a.

Pest'a pleca	7 ore 30 m. dim.	6 ore 05 m. ser'a	Ciab'a pleca	2 ore 01 m. d. m.	8 ore 30 m. d. m.
Czegled pleca	10 „ 18 „ a. m.	9 „ 06 „ „	Aradu „	4 „ 35 „ „ „	6 „ 24 „ „
Solacou „	11 „ 12 „ a. m.	10 „ 37 „ „	Timisior'a sosesece	7 „ 01 „ „ „	8 „ 49 „ „

Timisior'a — Aradu — Pest'a.

Timisior'a pleca	5 ore 58 m. dim.	5 ore 30 m. d. m.
Aradu „	12 „ 25 „ amedi.	9 „ 04 „ ser'a
Ciab'a „	2 „ 10 „ d. m.	11 „ 11 „ noptea.
Solacou „	4 „ 54 „ „ „	4 „ 17 „ dim.
Czegled „	5 „ 47 „ ser'a	5 „ 36 „ „
Pest'a sosesece	8 „ 37 „ „ „	8 „ 48 „ a. m.

Pest'a — Oradi'a — Mare.

Pest'a pleca	la 7 ore 30 m. e. m.	6 ore 05 m. ser'a
Püspö-Ladány pleca	2 „ 35 „ d. m.	1 „ 26 „ noptea
Oradi'a-Maresca sosesece	4 „ 47 „ „ „	4 „ 16 „ dim.

Callea ferrata transilvana.

Aradu — Alb'a — Juli'a.

Aradu pleca	4 ore 20 min. d. m.	6 ore 44 m. dim.
Pischi (Semeri'a) „	10 „ 39 „ noptea	2 „ 18 „ d. m.
Alb'a-Juli'a sosesece	12 „ 40 „ „ „	5 „ 18 „ „ „

Alb'a — Juli'a — Aradu.

Alb'a-Juli'a pleca	4 ore — m. dim.	10 ore 10 m. a. m.
Pischi (Semeri'a) „	6 „ 10 „ „ „	1 „ 13 „ d. m.
Aradu sosesece	11 „ 46 „ a. m.	8 „ 20 „ ser'a.

Pischi — Petrosieni Petrosieni — Pischi.

Pischi pleca	2 ore 40 m. d. m.	Petrosieni pleca	6 ore 30 min. dim.
Petros. sosesece	8 „ 20 „ ser'a.	Pischi sosesece	12 „ a. m.

Callea ferrata ung. nordostica.

Dobritienu — Sigetulu-Marmat.

Dobritienu pleca	3 ore 12 m. noptea.	Satu-Mariu sosesece	7 ore 48 m. dim.
Királyháza sos.	10 „ 17 „ a. m.	Sigetulu M. „	1 „ 56 „ d. m.

Sigetulu-Marm. — Dobritienu.

Sigetulu-M. pleca	1 ore 09 m. noptea.	Királyháza sosesece	7 ore 48 m. dim.
Satu-Mariu sosesece	6 „ 31 „ dim.	Dobritienu pleca	11 „ 50 „ a. m.

Királyháza — Dobritienu.

Királyháza pleca	4 ore 23 m. d. m.	Dobritienu pleca	4 ore 13 m. d. m.
Satu-Mariu „	7 „ 40 „ ser'a.	Satu-Mariu sosesece	7 „ 40 „ ser'a.
Dobritienu „	9 „ 36 „ „	Királyháza „	9 „ 26 „ „